

12·11 / 12.12.2011

Editorial**Tgi che mida sin HD vesa dapli**

Text: Urs Fitze, Manader da la gruppera da laver Migraziun HD

En bel e bain traïs mais èsi uschè lunsch: la SSR emetta a partir dals 29 da favrer 2012 via satellit sis da ses programs da televiù regulars er en HDTV. Ina communicaziun a las medias da la SSR ha annunzià mez november il termin da connexiun er al public pli vast.

En l'internet ed en la presa è la communicaziun vegnida percepida en general bain ed er ils commentaris èn stads tras e tras bainvulents. Swisscable, l'associaziun svizra dals gestiunaris da raits da cables, ha schizunt fatg in'atgna communicaziun ed accentuà ch'ils novs programs da HDTV da la SSR sajan disponibels a partir dals 29 da favrer 2012 praticamain sin tut ils 2,8 milliuns attatgs da televiù a cablu en Svizra. Il trend general a la digitalisaziun vegn encunter fitg als plans da la SSR en connex cun HDTV. Retschertgas mussan era che la maioritat dal public enconuscha entant la nozion HD e sa che noss programs pon vegnir recepids en futur en ina pli auta qualitat dal maletg.

La SSR accumpogna la connexiun dals sis programs swizzers da HD cun differentas mesiras da communicaziun. Gia a partir da mez december èn da vesair sin HD suisse ed a partir dal favrer sin ils novs chanals da HD divers trailers dad image che fan attent al termin da midada. Supplementarmain datti renviaments a la nova purschida da HD sin las paginas-web ed en ils programs da standard da las quatter regiuns linguisticas. En il decurs da l'onn proxim vegn il trend a HDTV a s'augmentar grazia als gronds events da sport sco l'UEFA EURO 2012 ed ils gieus olimpics da stad a Londra sco era grazia als raports da la SSR davart il campiunadi da ballape naziunal che vegnan

Urs Fitze

extendids massivamain – e tant il tun sco il maletg da tut queste events vegnan sa chapescha emess en la meglia qualitat da HD.

HD suisse è vegni lantschà avant quatter onns. Da quellas uras era l'emettur in dals emprims emetturs da HD sin il sectur da free-tv europeic. Ils 31 da schaner 2012 vegn el mess ord funcziun. La plazza da HD suisse sin il satellit vegn duvrada per RSI LA 2 HD. Fin ch'igl è uschè lunsch, porscha HD suisse però anc divers highlights da program. Cunzunt cun events che vegnan emess en directa sco per exemplil il concert da Bumaun tradizial a Vienna u las transmissiuns en directa dal campiunadi mundial dal sigl cun skis ad Engelberg (ils 17 ed ils 18 da december), il Spengler Cup a Tavau (dals 26 fin ils 31 da december) e l'onn che vegn las cursas dal cup mundial da skis alpin ad Adelboden (ils 7 ed ils 8 da schaner) ed a Wengen (dals 13 fin ils 15 da schaner) ch'en medemamain producidas en HD.

Ina gronda midada per la tecnica gia la fin da schaner

Niklaus Kühne

Sin il sectur da la tecnica datti grondas midadas betg pir ils 29 da favrer 2012, mabain gia in mais pli baud: la notg dals 31 da schaner sin il 1. da favrer 2012 vegn mess en funcziun il sistem principal per la midada a HD, il nov indriz d'emissiun SD/HDTV da la distribuziun a Turitg. Quella notg vegnan configurads da nov – tenor in scenari planisà manidlamaain – ils traiss transponders da

satellit da la SSR ch'èn actualmain en funcziun, e la nova elavuraziun da signal da DVB inclus il back-up va on air. Suenter vegnan dadas liber las vias d'emissiun da HD gia examinadas minuziusamain en las trais regiuns linguisticas e la fasa da promozion per ils programs da HD po cumenzar sin tut las sis pazzas da transponder da HD. Ils 29 da favrer vegnan alura dads liber ils programs da HD da tut las regiuns linguisticas mintgin singul.

Ils inschigners, ils tecnicists e planisaders da tut las unitads d'interresa ed unitads d'organisaziun da la SSR han lavurà ils ultims mais ed onns per che la midada sa spleghia senza incaps. Igl è per uschè dir in'operaziun al cor avert da la SSR; ultra dals retschaviders che survegnan ils programs directamain retiran er ils gestiunaris da raits da cabels lur programs da radio e televisiun via satellit per alura alimentar cun quels lur raits. La damaun dal 1. da favrer 2012 vegn il provediment da televisiun ad esser in auter en Svizra.

La campagna d'infurmaziun da HDTV da la SSR:

Heidi entra en ina nova dimensiun

L'emprim ves'ins la dunna vestgida en cotschen mo tras l'aua. Alura s'auza ella sco senza pais en ina qualitat da HD briglianta davant in fund blau cler: il model cun lentinas – in tip fitg natiral – ch'ins enconuscha dals trailers da HD suisse è sa transformà per la campagna d'infurmaziun naziunala da HDTV en ina sautunza eleganta a la Pina Bausch. Cun trailers, handouts e key visuals naziunals en il medem stil vegn accompagnada la migraziun da HD da la SSR.

Ina campagna d'infurmaziun sin noss agens chanals da televisiun duai far attent il public che sis programs da la SSR vegnan emess en futur en qualitat da HD. Gia a partir da mez december èn da vesair ils trailers d'avis sin HD suisse: igl èn curts extracts da las meglras atgnas producziuns da HD dals ultims onns – a la fin ves'ins mintgamai la dunna vestgida en cotschen. Igl èn vegnids producids sis spots dad ina minuta ch'èn mintgamai adattads al program da HD respectiv ed il text en l'off vegn legì en la lingua naziunala correspondenta. Il trailer supplementar che dura quatter minutias infurmeschà

en traiss linguas naziunals che la migraziun da HD ha lieu ils 29 da favrer 2012.

La tscherna redacziunala dals extracts da HD ha fatg Marcello De Cristofaro en collavoraziun cun las regiuns linguisticas. Sco manader da la redacziun da HD suisse enconuscha el las producziuns da HD da tut las parts dal pajais. Alexander Marchet (SRF) e ses team, che ha fin ussa produci tut ils avis da program da HD suisse, fa er ils trailers d'infurmaziun naziunals. Quels vegnan mussads a partir da mez december sin HD suisse e dal 1. fin ils 28 da favrer 2012 sin las pazzas da transponder dals programs da HD.

La dunna vestgida en cotschen ves'ins era sin il key visual che illustrescha ils claims definids en las quatter linguas naziunals:

- Tgi che mida sin HD vesa dapli
- Eintauchen in HD: Schalt um auf schärfer
- Scegli HD: Brillante, come te
- Changez de dimension: Passez à la HD

Il key visual pon ins retrair dal commerzi spezialisà u dals uschenumnads rediffusurs (gestiunaris da raits da cables ed interpresas da telecommunicaziun) ed als integrar en ils agens products stampads sco periodicas per clients, fegls sgulants ed auters meds da reclama. I dat er in handout ed inserats da la medema cumparsa. Il maletg da la dunna vestgida en cotschen ed ils claims èn da vesair gia dapi l'avust passà sin broadcast.ch, nua ch'ins chatta ulteriuras infurmaziuns davart HDTV.

Dapi passa in onn vegnan orientads davart ils plans da la SSR en connex cun HDTV er ils importaders, il commerzi spezialisà ed ils rediffusurs a chaschun da dietas d'infurmaziun e da visitas persunalas. In'emprima communicaziun a las medias che ha gì lieu mez november ha preschentà ad in public pli vast il

scenari da la migraziun da HD. I ston anc vegnir fatgas en tut las regiuns linguisticas scolaziuns internas per las collavuraturas ed ils collavuraturi che lavuran per exempli per il servetsch da clients, al retschaviment u al helpdesk, che vegnan en contact cun la publicitat e che ston responder a dumondas dal public.

Era la messa ord funcziun da HD suisse vegn accumpagnada da communicaziuns. A partir da mez schaner 2012 aviseschan texts defilants a questa midada, davent dal 1. da favrer vegn il public rendì attent sin l'antierur emettur da HD suisse en trais linguas als sis programs svizzers da HD. Quai è per uschè dir in confiert per tut quels che vegnan a laschar encrescher per l'emettur da test e da promozion.

Las televiisjuns plattas adattadas per HD èn standard

Sco quai ch'ina retschertga da TNS-Infratest ha mussà, posseda la gronda part da las chasadas tudestgas ina televisiun adattada per HD. La situaziun corrispunda da princip a quella en Svizra. Anzi, per part èn las cifras qua schizunt anc meglras.

Quest onn è il monitur plat (adattà per HD) daventà in standard en las stivas tudestgas: en cumparegliazion cun l'onn 2008 è il dumber da las televiisjuns LCD e plasma bunamain sa triplà (2008: 21%; 2011: 59%).

Ils motivs per la cumpra

Ils clients cumpran savens in monitur plat opticamain attractiv per pudair giudair ina meglra qualitat dal maletg grazia a la televisiun d'auto definiziun (60%). Auters motivs impurtants per la cumpra èn in monitur pli grond (43%) ed il giavisch d'avair in'alternativa pli estetica a la televisiun veglia (30%).

Ina part dals possessurs d'in apparat nov resenta il guardar televisiun sco pli attractiv gia grazia a la diagonala dal monitur

pli gronda: pertge che mo 25% da las chasadas disponan dal receptor extern u integrà ch'è medemamain necessari per retschaiver programs d'auto resoluziun.

Il consum da televisiun resta constant

La televisiun mantegna vinavant sia gronda impurtanza sco med da divertiment e d'infurmazion. Il diever da la televisiun è restà constant tar tut las gruppas da vegliadetgna – contrari ad ipotesas da pli baud – era tar la populaziun pli giuvna.

83% da las persunas tranter 14 e 64 onns guardan quatter u dapli dis l'emna televisiun. Tenor l'atgna valitaziun guardan ils interrogads mintga di passa 2,5 uras televisiun ed impundan uschia dapli temp per quel medium che per il diever privat da l'internet (var 1 ura a di).

(Funtauna: scursanì or da HE-Inside, Marco Plüss)

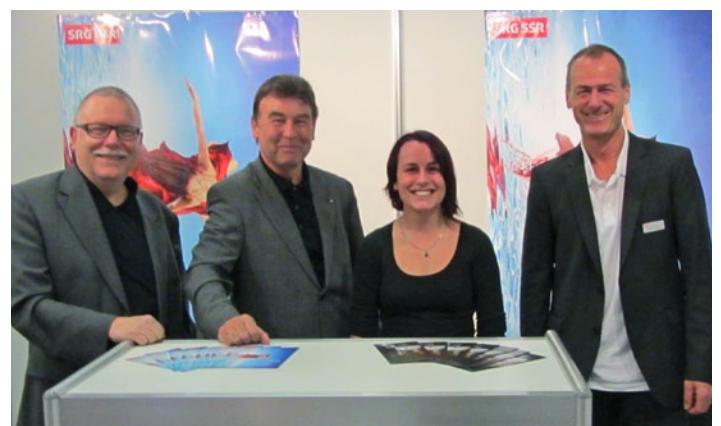
Novitads

CE-Expo 2011: preschentaziun da HDTV e DAB

Mez settember han visità var 3700 experts da l'entira Svizra la CE-Expo, l'inscunter annual da la branscha da consumer-electronic, en il Hallenstadion a Turitg. La SSR è stada in dals passa 60 expositurs: sin in pitschen stan han spezialists da la SSR infurmà davart la migraziun da HD planisada e davart la situaziun actuala da DAB e DAB+.

L'interess è stà grond: blers visitaders han vuli s'infumar da funtauna directa davart temas actuals al stan da la SSR. Dumondas davart HDTV e DAB èn stadas pli u main tuttina frequentas, blers spezialists èn dentant era s'infurmads davart ils plans da la SSR sin il champ da Hbb TV (Smart TV, colliaziun tranter televisiuns e l'internet). Dals passa 1000 handouts davart il tema migraziun da HD èn restads mo pli paucs exemplars suenter quatter dis d'exposiziun. Ultra da quai è l'exposiziun era stada in'occasiun per networking: Niklaus Kühne, il manader dal project communicaziun MSC, Ernst Werder da la MCDT AG e Peter Kaufmann,

communicaaziun HDTV SSR, han visità ils CEO's dals acturs principals sin il martgà e blers spezialists da la branscha CE.

Cunctent suenter quatter dis CE-Expo, da sanestra: Peter Kaufmann, Ernst Werder cun sia figlia Stefania e Niklaus Kühne

Digital-TV conquista las stivas svizras

Il progress da la televisiun digitala en Svizra s'augmenta pli e pli. Passa dus terzs da las 3,1 milliuns chasadas cun televisiun guardan oz televisiun digitala.

In losch augment da novs clients cun retschavida digitala che munta a 42% notifgescha la swissable, l'associazion economica da las interpresas da raits da cabels. En comparegliazion cun il settember 2010 èn pia vegnids persvas da la retschavida digitala 300'000 clients da cabel supplementars entaifer in onn. En tut vegnan registrads 1'014'800 clients cun retschavida digitala, quai èn var 36% da tut ils clients da cabel. Quants da quels che retschavivan HDTV na vegn betg inditgà. Cun ils sis novs programs da HD da la SSR spera l'associazion sin in ulteriur grond augment da clients che vulan retschaviver HDTV.

Il dumber da clients da Swisscom-TV è schizunt creschi per 55,3%: da 358'000 la fin da settember 2010 sin 556'000 quest onn. Era qua na vegn betg inditgada spezialmain la cifra da las chasadas che pon retschaviver HDTV.

Passa 580'000 chasadas svizras retschavivan lur programs directamain via satellit. Da quels posseda bunamain in tschintgavel gia in retschavider adattà per HD, uschia ch'els pon retschaviver ils programs da HD da la SSR. La fin da l'onn 2015, cura ch'il standard d'enfin ussa va a fin e ch'i vegn emess via satellit mo pli HDTV dovran tut ils clients da satellit in retschavider da HD, sch'els vulan retschaviver vinavant ils programs da la SSR.

Sin in livel relativamain bass stagnescha il dumber da las chasadas cun televisiun via antenna (DVB-T). Dapi che l'emissiun analoga è ida a fin avant trais onns, è il dumber da las chasadas che retschavivan sulettamain via il proxim emettur terrester sa sminuì sin 120'000. DVB-T è in'incumbensa dal Cussegl federal a la SSR ed è quintà sco provediment da basa digital. Per quest motiv, dentant era per ponderaziuns economicas – HDTV dovrà ina pli gronda dimensiun e las aspectaturas ed ils aspectaturs stuessan cumprar novs apparats – na vegn la televisiun via antenna ad interim betg midada a HDTV.